

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев1 41/2023
15.10.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија Драгане Маринковић, председника већа, Зорице Булајић и Ирене Вуковић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Александар Петровић, адвокат из ..., против туженог Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање Београд, чији је пуномоћник Немања Срзнетић, адвокат из ..., ради поништаја анекса уговора о раду, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2160/19 од 06.09.2019. године, у седници одржаној 15.10.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2160/19 од 06.09.2019. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 3328/17 од 11.10.2018. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се поништи као незаконит Анекс уговора о раду број ... од 21.08.2017. године, закључен између тужиоца и туженог 22.09.2017. године. Ставом другим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 2160/19 од 06.09.2019. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу првом изреке, тако што је усвојен тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се поништи као незаконит Анекс уговора о раду број ... од 21.08.2017. године, закључен између тужиоца и туженог 22.09.2017. године. Ставом другим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу другом изреке тако што је обавезан тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у укупном износу од 85.500,00 динара са законском затезном каматом од дана доношења пресуде па до исплате.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију из свих законских разлога.

Тужилац је поднео одговор на ревизију.

Решењем Врховног касационог суда Рев2 2453/20 од 08.10.2020. године одбачена је као недозвољена ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2160/19 од 06.09.2019. године.

Одлуком Уставног суда Уж 4640/21 од 18.07.2023. године, ставом првим изреке, усвојена је уставна жалба туженог и утврђено да је решењем Врховног касационог суда Рев2 2453/20 од 08.10.2020. године подносиоцу уставне жалбе повређено право на правично суђење зајемчено чланом 32. став 1. Устава Републике Србије. Поништено је решење Врховног касационог суда Рев2 2453/20 од 08.10.2020. године и одређено да исти суд поново одлучи и ревизији подносиоца уставне жалбе изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2160/19 од 06.09.2019. године. Одбачен је захтев подносиоца уставне жалбе за накнаду трошкова поступка пред Уставним судом.

Врховни суд је након одлуке Уставног суда испитао ревизијом побијану пресуду на основу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11...18/20) и утврдио да ревизија туженог није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је засновао радни однос код туженог Уговором о раду од 12.02.2015. године на неодређено време, почев од 18.02.2015. године, на пословима директора сектора за ..., са местом рада у Београду. Тужилац је 14.09.2017. године примио обавештење о понуди за закључивање анекса уговора о раду ради премештаја на други одговарајући посао у Покрајински фонд у Филијалу Нови Сад на радно место виши стручни сарадник у Одсеку за ..., Одељење за ..., са местом рада у Новом Саду. Према образложењу обавештења тужилац се у складу са чланом 171. став 1. тачка 1. Закона о раду премешта на друге одговарајуће послове због потреба процеса рада. Тужилац је понуђени анекс потписао 22.09.2017. године. Овим Анексом уговора о раду од 21.08.2017. године измењен је уговор о раду тако што ће запослени, овде тужилац почев од 23.09.2017. године обављати послове виши стручни сарадник у Одељењу за ... Одсек за ... у Филијали Нови Сад, са местом рада у Новом Саду. Пребивалиште тужиоца од момента заснивања радног односа код туженог је у Новом Саду. Тужени није тражио пристанак од тужиоца да буде премештен на место рада у Новом Саду.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је одбио тужбени захтев налазећи да је оспорени Анекс уговора о раду закључен у складу са одредбама члана 171. став 1. тачка 1 и члана 173. Закона о раду. Тужилац је овим анексом премештен на радно место у организациони део у коме се због природе делатности иста обавља ван седишта послодавца, због чега није била потребна сагласност тужиоца за премештај иако је удаљеност од места рада већа од 50 км. Претходно је првостепени суд оценио да је тужба благовремена јер од потписивања анекса до подношења тужбе није протекао рок за подношење тужбе из члана 195. Закона о раду.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду, усвојио тужбени захтев и поништио, као незаконит оспорени анекс уговора о раду. Тужилац је са послова које је обављао у дирекцији у Београду, премештен на послове са местом рада у Новом Саду, односно у место рада које је од места у коме је радио већа од 50 км. Како је према члану 173. став 2. Закона о раду пристанак запосленог услов законитости анекса уговора о раду о премештају у место рада удаљености веће од 50 км од места у коме је радио, а пристанак тужиоца као запосленог је у конкретном случају изостао, другостепени суд је закључио да је оспорени анекс незаконит.

По оцени Врховног суда правилно је побијаном другостепеном одлуком одлучено о тужбеном захтеву тужиоца.

Према одредби члана 171. став 1. тачка 2. Закона о раду („Службени гласник РС“ број 24/05...13/17) послодавац запосленом може да понуди измену уговорених услова рада ради премештаја у друго место рада код истог послодавца, у складу са чланом 173. овог Закона.

Чланом 172. став 1. Закона о раду прописано је да је уз анекс уговора о раду послодавац дужан да запосленом достави писмено обавештење које садржи: разлоге за понуђени анекс уговора, рок у коме запослени треба да се изјасни који не може бити краћи од осам радних дана и правне последице које могу да настану непотписивањем анекса уговора.

Према члану 173. став 1. и 2. Закона о раду запослени може да буде премештен у друго место рада: 1) ако је делатност послодавца такве природе да се рад обавља у местима ван седишта послодавца, односно његовог организационог дела; 2) ако је удаљеност од места у коме запослени ради до места у које се премешта на рад мања од 50 км и ако је организован редован превоз који омогућава благовремени долазак на рад и повратак са рада и обезбеђена накнада трошкова превоза у висини цене превозне карте у јавном саобраћају. Запослени може да буде премештен у друго место рада ван случаја из става 1. овог члана само уз свој пристанак.

Према наведеним одредбама запослени може да буде премештен у друго место рада, дакле у друго географско место, али под условом да је делатност послодавца такве природе да се обавља ван седишта послодавца, односно његовог организационог дела. Запослени може бити премештен и ако је удаљеност од места у коме ради до места у које се премешта на рад мања од 50 километара, да постоји организован редован превоз који омогућава благовремени долазак на рад и повратак са рада и да је послодавац обезбедио накнаду трошкова превоза у висини цене превозне карте у јавном саобраћају. Ван ових случајева запослени може бити премештен у друго место рада само уз свој пристанак. Претходни услов за овај премештај је потреба процеса организације рада, коју је послодавац дужан да образложи у писменом обавештењу које се доставља запосленом уз анекс уговора о раду, а које образложење је у конкретном случају изостало. Ово стога што је у писменом обавештењу од 21.08.2017. године које је тужиоцу достављено уз оспорени анекс уговора о раду наведено да је потреба процеса рада условила понуду за премештај на друге одговарајуће послове, али без навођења конкретних разлога тих потреба.

Циљ и сврха писменог обавештења, које се, у складу са чланом 172 Закона о раду, доставља запосленом уз анекс уговора о раду је да запосленог у моменту достављања понуде упозна са конкретним разлозима због којих се врши измена уговорених услова рада, због чега се у писменом обавештењу, као у конкретном случају, позивањем на потребу процеса рада, без конкретних разлога не постиже наведена сврха, што оспорени анекс чини незаконитим.

Код наведеног правилно је другостепеном одлуком усвојен тужбени захтев и поништен предметни анекс уговора о раду.

Како је код изложеног оспорени анекс уговора о раду, као противан члану 172. Закона о раду незаконит, остаје без значаја указивање ревизије да је делатност туженог такве природе да се рад обавља и ван седишта послодавца и да је тужилац оспореним анексом премештен у друго место рада у складу са чланом 173. став 1. тачка 1. Закона о раду.

С тим у вези неосновани су наводи ревизије о погрешној примени материјалног права из члана 173. став 1. тачка 1. и 2 Закона о раду који занемеарују да је у предметном писменом обавештењу услед изостанка конкретних разлога потреба просеца рада изостало и образложење за премештај у друго место рада у смислу става 1. тачке 1. овог члана.

Имајући у виду напред наведене разлоге за поништај оспореног анекса уговора о раду без утицаја су и наводи ревизије који се односе на то да је тужилац овим анексом премештен да обавља послове у месту свог пребивалишта, при чему је услов за премештај у друго место рада удаљеност места рада запосленог мања од 50 км од места у које се премешта, а не од места његовог пребивалишта.

Код изложених разлога, Врховни суд је применом члана 414. став 1. Закона о парничном поступку одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Драгана Маринковић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**